

Regie op randvoorwaarden voor verzilvering van verdienenvermogen

Nederland loopt van oudsher voorop in het omzetten van uitdagingen in kansen en in het bouwen aan een toekomst gebaseerd op kennis, durf en samenwerking. Onze positie als innovatieland is geen toeval, maar het resultaat van decennia aan slimme investeringen en moedige keuzes. Maar terwijl andere landen op het gaspedaal drukken dreigen wij achterop te raken. Verouderde regels remmen innovatie en jagen bedrijven weg, juist in strategische sectoren zoals biotech – essentieel voor een gezond, toekomstbestendig en concurrerend Nederland.

Willen we onze koppositie behouden, dan moeten we nu in actie komen. Geef ondernemers de ruimte om het verschil te maken en leg de rode loper uit voor innovatie. Hollandbio, de belangenvereniging voor biotechbedrijven in Nederland, ziet dat biotech bedrijven nog altijd stuiten op talloze obstakels bij het vertalen van innovaties van het lab naar de samenleving waarmee ze verdienenvermogen genereren. Biotechbedrijven zijn kennisintensief, kapitaalintensief en technisch risicovol van aard. Met een lange, zwaar gereguleerde route naar de markt.

Als Nederland zijn verdienenvermogen wil verzilveren, moet het meer doen om biotechbedrijven hier te laten starten, groeien en opschalen. Wat hollandbio betreft vraagt dat nu om actie. Daarom vragen wij de Tweede Kamer, in aanloop naar het commissiedebat Verdienvermogen van 9 april, te sturen op samenhangend beleid tussen departementen, langetermijngerichte investeringen en structurele samenwerking met bedrijven, zodat publieke middelen daadwerkelijk rendement opleveren voor maatschappij en economie.

Van idee naar impact: biotech als motor van toekomstig verdienenvermogen

Geld verdienen met innovatie is geen automatisme. Iets kunnen maken, betekent nog niet dat iemand het koopt. In biotech komt daar een extra realiteit bij: een innovatie kan technisch werken, maar zonder toestemming, toelating of passende regelgeving nooit de markt bereiken.

Jarenlang leefde het idee dat baanbrekende biotechnologie vanzelf voortkomt uit academische excellentie alleen. Die excellentie hebben we – en daarin moeten we blijven investeren. Maar zonder schaal, kapitaal, markttoegang en voorspelbare randvoorwaarden blijft innovatie steken in het lab. De maatschappelijke en economische waarde verdwijnt dan naar het buitenland.

Biotechnologie is allang geen belofte voor morgen meer. Vandaag al bepaalt biotech onze gezondheid, voedselzekerheid, duurzaamheid en economische weerbaarheid. Niet als hype, maar als structurele productietechnologie en sleutelbron van innovatie in de 21e eeuw.

Wereldwijd ontwikkelt biotech zich razendsnel. Landen investeren gericht in ondernemerschap, productiecapaciteit en langjarig beleid. Wie durft te kiezen, bouwt ecosystemen waarin innovatie daadwerkelijk leidt tot toepassingen, bedrijven en banen. Dat verschuift niet alleen economische, maar ook geopolitieke machtsverhoudingen.

De Verenigde Staten en China investeren massaal in talent, infrastructuur en opschalende bedrijven. Ook andere landen kiezen expliciet voor strategische biotech-autonomie en consistent industriebeleid. Zij bepalen het speelveld, de standaarden en de markten van de toekomst.

Nederland heeft alles in huis om aan tafel te zitten: toponderzoek, ondernemerschap en een sterke internationale reputatie. Maar zonder duidelijke keuzes en consequente uitvoering dreigen we vanaf de zijlijn toe te kijken terwijl anderen doorpakken. Biotech is geen niche, maar een sleuteltechnologie. Wie nu niet handelt, verliest tempo, talent en toekomstig verdienenvermogen.

Regie: niet op de markt, maar op het beleid die de randvoorwaarden bepalen.

Biotechondernemers ervaren dagelijks dat regels, financiering, vergunningverlening en markttoegang onvoldoende op elkaar aansluiten. Het gevolg: bedrijven kunnen hier te vaak niet snel genoeg starten, doorgroeien of opschalen. Niet door gebrek aan kennis of ambitie, maar omdat het systeem hen onvoldoende ondersteunt.

Wie hier niet kan doorgroeien, vertrekt. Daarmee verliest Nederland niet alleen economische waarde, maar ook kennis, zeggenschap en strategische positie. Die rekening betalen we jaar na jaar, steeds iets hoger.

Het behoud van talent en bedrijven vraagt om regie op het systeem. Niet door de markt te sturen – die is mondiaal en Nederland is daarin een schakel – maar door te zorgen voor samenhang, voorspelbaarheid en uitvoerbaarheid van beleid. Regie die voorkomt dat beleid onbedoeld innovatie afremt en die juist ruimte creëert, over departementen en beleidsdomeinen heen.

Een noodzakelijke basis, maar nog geen eindpunt

De Integrale Visie Biotechnologie was een belangrijke eerste stap. Zij erkent biotech als sleuteltechnologie en benoemt het brede maatschappelijke en economische belang. Maar een visie alleen creëert nog geen bedrijven, productie of banen.

Ook de Nationale Technologiestrategie bevestigt dat Nederland de kennis en het talent heeft om internationaal mee te doen. Het traject-Wennink onderstreepte dat toekomstige groei essentieel is, maar alleen tot stand komt als overheid en bedrijven samen in actie komen. Diverse analyses wijzen innovatieve geneesmiddelen, voedselproductie en circulaire materialen consequent aan als groeimarkten met groot potentieel.

De optelsom van deze inzichten vormt een stevig fundament voor doelgericht sectorbeleid. Beleid dat innovatie laat werken voor iedereen, waarin maatschappelijke winst en economisch rendement hand in hand gaan.

Hollandbio vraagt de Tweede Kamer de minister aan te sporen tot de volgende stap. Willen we in Nederland onze kennis en kunde daadwerkelijk verzilveren, dan moet de overheid zorgen dat bedrijven kunnen bouwen aan een gezonde, duurzame toekomst en economische groei.

Dat vraagt om:

- betere afstemming tussen betrokken departementen, zodat we niet tegelijk gas geven en op de rem staan;
- slimmer en consistentere investeren met oog op de lange termijn;
- nauwe samenwerking met bedrijven, zodat publieke investeringen ook maatschappelijk en economisch rendement opleveren.

Suggesties voor vragen:

- *Heeft de minister het voornemen om de aan biotech gerelateerde beleidstrajecten, zoals Wennink, NTS, visie biotech, 3% actieplan integraal invulling te geven? Zodat beleid en inzet van financiële instrumenten worden afgestemd op de behoefte van de sector, waarin focus ligt op schaal, kapitaal, markttoegang en passende voorspelbare randvoorwaarden zodat innovaties ook impact kunnen maken.*
- *Erkent de minister dat voor de uitvoer van de Integrale Visie Biotechnologie de samenwerking tussen de betrokken ministeries essentieel is? Op welke manier wil de minister invulling geven aan de integrale samenwerking met de ministeries van VWS, I&W, OCW en LNVN voor de life science & biotechnologie sector?*
- *Met de update van het industriebeleid en het einde van het Topsectoren beleid wordt er vormgegeven aan programma's op onder ander biotechnologie. Kan de minister een toelichting geven op de status van het nieuwe sectorbeleid met betrekking tot biotechnologie? En op welke manier wil de minister het bedrijfsleven betrekken bij het opstellen van de prioriteiten en invulling van life science en biotechnologie sectorspecifiek beleid?*
- *Om het Nederlandse verdienvermogen vandaag en in de toekomst op pijl te houden moet innovatie renderen daarvoor zijn grote lange termijn investeringen nodig. Is de minister bereid de ruimte binnen Europese kaders voor publieke financiering maximaal te benutten voor innovatie en in te zetten voor Nederlands toekomstig verdienvermogen? Ziet de minister mogelijkheden om door het beter en vollediger monitoren van de impact van investeringen in innovatie, onderzoek en onderwijs zoals benoemd in het SEO rapport: Slimmer investeren. De lange termijn maatschappelijk winst en economische groei mee te kunnen wegen in budgettaire overwegingen van vandaag.*
- *Is de minister het eens dat de geplande bezuiniging op het toekomstfonds haaks lijkt te staan op de ambities die worden benoemd in de Integrale Visie biotech, Rapport Wennink en Nationale Technologie Strategie. Kan de minister duidelijkheid scheppen over de invulling van de geplande bezuiniging op het toekomstfonds?*

